

Hivatás

Hivatástudat, művészi alázat, egymás iránti megbecsülés és tisztelet. Hányszor mondjuk és írjuk őket egy-egy színésről, rendezőről szólva, hol dicsérőleg, hol épp elmarasztalólag, a hiányukat sorolva. Persze, az is előfordul, hogy emlegetésük frázissá válik, a rutin íratja le valamelyiküket. A héten egy hír nyomán azonban igazi tartalmat nyertek.

A Gyulai Várszínház már-már bemutatót veszélyeztető gondjáról, és annak megoldásáról számolt be a megyei tudósító. Veszélybe került a magyar drámák nyári színházának augusztus 13-i premierje, mégpedig a szezon minden kétséget kizáróan egyik legfontosabbnak tartott bemutatója: **Eörsi István Jolán és a férfiak** (1956 alcímet viselő) előadása. Mint mi is beszámoltunk róla, a darabot **Balikó Tamás** végzős rendezőhallgató vezetésével, **Vári Évának**, a Pécsi Nemzeti Színház színésznőjének a főszereplésével kezdték próbálni, készülve az augusztus derekára tervezett bemutatóra. Ami azután történt, nem mindennapos a színházak életében. Vári Évát baleset érte, lábsérülése lehetlenné tette a szerep eljátszását. Balikó Tamás viszont, tán gyakorlatlansága okán, tán a feladat nagyságától való rémületében, az idő rövidségére hivatkozva nem vállalta, hogy új címszereplővel megrendezze a darabot. S ráadásul sorra visszalépett a többi szereplő is. Ez utóbbi híradás a legfurcsább, és a legkevésbé utal a fenti magatartások lehetőségére. De a belső hangulat, a munkafeltételek és problémák ismeretének híján ne ítélkezzünk. Ami ennél sokkal fontosabb, az a tény, hogy a színház vezetősége nem kívánta sorsszerűségként fölfogni az eseményeket. Nyilván fölmérték azt is, az elmaradt bemutató színházi tényén túl, milyen hatást és visszatetszést váltana ki, ha épp **Eörsi Istvánnak** és épp az 1956-ról szóló darabjának maradna el — még ha színészi baleset folytán is — a premierje.

A már-már reménytelennek tűnő helyzetben a kaposvári Csiky Gergely Színház elismert rendezője, **Ács János** sietett a gyulaiak segítségére. Ő vállalta, hogy igen rövid idő alatt színészt keres és talál a szerepekre, s színpadra viszi **Eörsi** drámáját. **Ács Margitai Ágira** gondolt, akit külföldről hívott haza Jolán szerepére. A színésznő évtizedek óta jól ismert művészi hivatástudatával érkezett a Körös-parti városba. Addigra már együtt volt az új csapat: *az egy célra, egy gondolatra, egyetakarásra szerződöttek alkalmi szövetsége*. Rendezőé és színészeké, akik vállalták, hogy alig két hét alatt — a rövidnél is rövidebb próbaidőszak ez — színre viszik a drámát. Felelőségük s terhük egyaránt nagy. De legalább ilyen nagy a hivatástudatuk, a művészi alázat, amellyel elvállalták a mások által visszaadott föladatot; s az a tisztelet is, amelyet az író iránt éreznek. Igazolva, hogy nem hiábavaló, nem üres, tartalom nélküli frázisok, hanem élő, igazi kifejezések azok, amelyek művészi munkájukat, alkotói magatartásukat jellemzik.